

a jó r. Tarts: tessék! Tessék! /Kisebb szünet./ Van hozzászólás? /Hines! / Biztosra veszem, hogy vannak vélemények is, jó lenne azokat megvitatni.

L. a n. a v. a j : Szándékosan várakoztam volna rá, mert arra gondoltam, hogy akik az előadást látták, azok fog-
nak beszélni róla és véleményt mondanak azok a kollégák és rendezők, akik nem vettek részt a darabban, úgyhogy nem is az előadásról akarok beszélni, hanem azokról az érzésekről, gondolatokról, amelyek a próbák folyamán felmerültek és kialakultak bennem.

Szóval nekem az első alkalom volt végeredményben itt a színháznál, hogy komolyabb értelemben együtt próbáljak a kollégáimmal és a rendezőmmel, tekintve, hogy három év alatt vagy helyettesítettem, vagy beugrottam, de önálló szerepem nem volt, vagy pedig olyan jelenetem volt, amelyben végeredményben nem tudtam sem a kollégákkal, sem a rendezőkkel komolyabb értelemben együtt próbálni. És most, hogy alkalom volt végre, meg kell állapítanom és meg kell jegyeznem, igen örülök neki, mert nagyon jó érzéseim voltak ezeken a néhány próbákon. Jó hangulatban, jó kedvem volt a próbákhoz és ez oszlan ered, hogy bár nagyon sokat beszéltünk már róla, sokat hallottunk róla és sokat is olvastunk róla, de eztaniszlavszkij előzetesnek gyakorlati kivitelével a magam részéről most találkoztam először. Hogy ez miben nyilvánult meg nálam konkrétan, nagyon sokmindent tudnék mondani, de csak kettőt említek: az egyik az, ahogyan Major elvtárs, mint rendező megteremtette a próbák hangulatát, a másik pedig, ahogyan a színész -- eztaniszlavszkij szavaival élve -- alkotó hangulatba akarta és tudta hozni. Ezek a konkrétumok most világosodtak meg bennem. Nagyon sokat gondolkoztam azon, amit eztaniszlavszkijtól olvastam és ahogyan hallottam róla és

ahogyan először is a folyosón beszélgettünk róla, de ez soha nem volt bennem kézzel fogható. az annál öröndetesebb részemről, mert én soha nem ki is alakult valamiféle véleményem, hogy ez mi lehet, nem tudtam, nem voltam benne biztos, hogy igazam van-e és ezért volt jó, ezért volt örömdteljes részemre, mert most, hogy megvilágította a major elvtárs, hogy konkrétén megmutatta mit is jelent ez a módszer, nagyon jóleső érzés volt, hogy találkozott az én gondolatom az ő elközelésével.

A másik pedig -- ahogyan már mondtam -- az, hogy az alkotó hangulatba hozta a társaságot a major elvtárs.

Ezek jutottak most eszembe és ilyen gondolatok merültek fel bennem ott a szinpadon, a próbán.

Voltak azonban zavaró körülmények is és arról is szeretnék beszélni. Gondolom jó, ha elmondom ezeket a zavaró körülményeket, mert a jövőben talán változtatni vagy seíteni tudunk rajta. Az első például az, hogy igazán nagyon idegesített valamilyen jankát az, hogy azok a kollégák, akik filmoztak, majdnem csak az utolsó pillanatban tudtak velünk együtt dolgozni. Ez részben azért is volt, mert féltettük a kollégákat, vajjon el tudnak-e az előadásig oda jutni, ahová el kell jutniok, tudnak-e odáig kellképpen fejlődni a szerepben a hiányos próbák miatt és azonkívül nekünk is gondoltunk: vajjon tudunk-e eléggé együtt próbálni. Azt hiszem, hogy ezeket a dolgokat is meg kell majd oldani.

De van még egy körülmény, amely zavaró volt és most itt egyáltalán nem a rosszindulata ellenzék és nem az intrikus beszél belőlem, hanem a jóindulat, hogy voltak kollégák, akik bizonyos szempontból gátolták a próba zavartalan menetét. Azt hiszem, helyes lenne, ha ezek a kollégák jobban vigyáznának a

jövőben ezekre a dolgokra. Nem említek neveket, úgy is tudják, hogy kikről van szó és azt sem mondom meg, hogy milyen okból kifolyólag, mert akik csinálták, biztosan tudják. /Mészáros Agi: Jobb lenne névszerint és eset szerint megmondani, mert így nem értik félre és esetleg válaszolni tudnak./ Megmondom hát, hogy két kollégámról van szó./Mészáros Agi: Jobb megmondani, mert legalább válaszolni tudnak./ Kárpátiról és Arváról beszélek. Kárpátiról beszélek, bár a helyzet az volt, hogy beteg volt a hangja. Ez igaz, és ezt meg is mondta, de olyan momentumoknak, amelyek nála jelentkeztek, nem lett volna szabad előfordulni. Azt hiszem, helyes, ha baráti szempontból mondom ezt meg, hiszen az ő érdeke elsősorban, hogy ez többet elő ne fordulhasson. Arvánál szintén ilyen körülményekről beszélhetek. Én a partnere vagyok, és akármennyire jóindulatu is vagyok, bizony, kijöttem a sodromból egyszer, hogy nem tudtam vele egyszerre próbálni. Ez zavart engem és ez mindnájunkra is zavarólag hat.

Van még egy dolog, amiről szeretnék beszélni, bár végül az eredmény jó lett. Megpróbáltam a színpadon kívül partnereimmel a jelenetről beszélni, a jeleneteket átbeszélni, átpróbálni színpadon kívül, és bizony először eléggé idegesen fogadták ezt a tervemet, de a végeredmény azért az lett, hogy nagyon szépen összejöttünk, és rájöttek arra, hogy tudunk egymásnak olyat mondani, amit elfogadhatunk és ami segíthet bennünket. Ez azután nagyon jó hangulattá alakult ki közöttünk. Itt is megmondom konkrétan, hogy pl. Gosztonyiról és Arváról beszélek. A végén nagyon jól összehatalálkoztunk, és annak ellenére, hogy ismétlem, az elején egy kicsit averzióval fogadtak, de azután rájöttek, hogy tudunk egymáson segíteni, ami nagyon jó. Ezuttal csak arról akartam beszélni, amik a próbák folyamán így bennem felmerültek.

M a j o r Tamás: Most egy kis cigarettaszünetet tartunk.